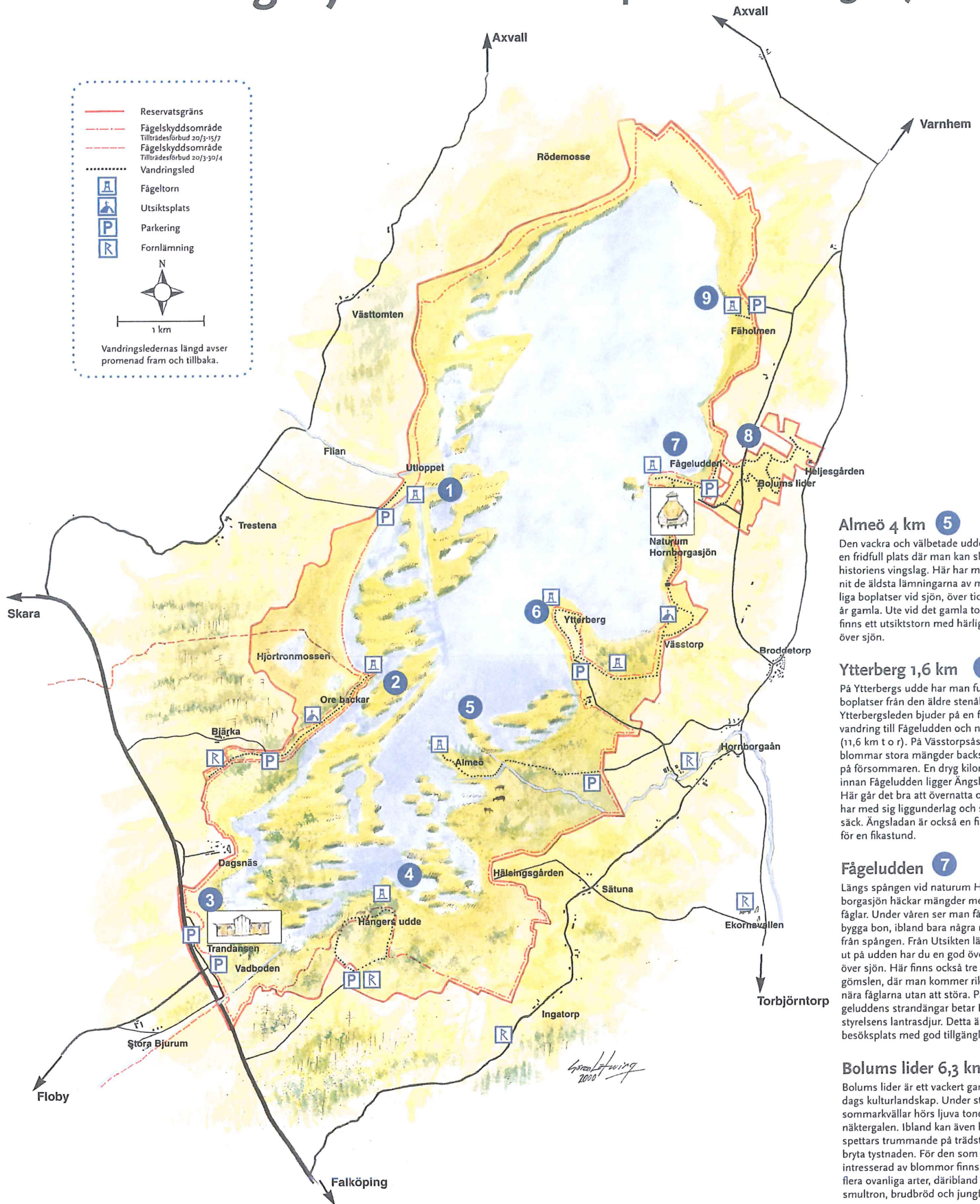

Hornborgasjön – en av Europas finaste fågelsjöar

Utloppet 1,3 km 1
 Här erbjuds besökarna en lätt vandring längs vägen på vallen som byggdes i samband med restaureringen. Ofta finns mängder av fåglar i området. Om isen lägger sig är Utloppet det bästa stället att skåda fågel på då det sällan fryser till. På våren är chansen stor att få syn på den sällsynta svarthalsade doppingen.

Ore backar 3,5 km 2
 Vandringleden slingrar sig fram längs en vacker rullstensås beklädd med lummig lövskog. Området är som vackrast med den spröda majblomningen men även höstens färgprakt är en upplevelse. Väster om leden ligger Hjärtronsmossen. Mossens typiska växtlighet med klockklung och tranbär ger en känsla av Norrland.

Trandansen 3 km 3
 Från slutet av mars till mitten av april rastar tusentals tranor, gäss, sångsvan och änder vid Trandansen. Tusentals besökare hälsar våren välkommen med tranornas ankomst och det är en härlig blandning av naturupplevelse och folkfest. Under trandsången är informationscentralen Trandansen öppen.

Hångers udde 3,1 km 4
 Hångersleden bjuder på en vacker vandring i ett flackt och varierande landskap med många gamla ekar. Fågellivet är rikt och för den kulturintresserade ligger Hångers ödekyrkogård i anslutning till leden. Enligt sägnen var det här som kung Inge den äldre begravdes. Inge den äldre sägs ha varit den som kristnade Sverige.

Fåholmen 0,5 km 9
 Precis söder om Fåholmen finns en sumpskog som till delar består av döda stående trädstammar. Det är en häftig syn och en mycket viktig miljö för flera insektsarter och fåglar. På hösten är detta en bra plats om man vill se tranorna flyga ut för att sova i sjön vid skymningen. Bästa tiden för detta brukar vara i september och början av oktober.

Almeö 4 km 5
 Den vackra och välbetade udden är en fridfull plats där man kan skönja historiens vingslag. Här har man funnit de äldsta lämningarna av mänskliga boplatser vid sjön, över tio tusen år gamla. Ute vid det gamla torpet finns ett utsiktstorn med härlig utsikt över sjön.

Ytterberg 1,6 km 6
 På Ytterbergs udde har man funnit boplatser från den äldre stenåldern. Ytterbergsleden bjuder på en fin vandring till Fågeludden och naturum (11,6 km t o r). På Vässtorpsåsen blommar stora mängder backsippor på försommaren. En dryg kilometer innan Fågeludden ligger Ångsladan. Här går det bra att övernatta om man har med sig liggunderlag och sovsäck. Ångsladan är också en fin plats för en fikastund.

Fågeludden 7
 Längs spången vid naturum Hornborgasjön häckar mängder med sjöfåglar. Under våren ser man fåglarna bygga bon, ibland bara några meter från spången. Från Utsikten längst ut på udden har du en god överblick över sjön. Här finns också tre stycken gömslen, där man kommer riktigt nära fåglarna utan att störa. På Fågeluddens strandängar betar Länsstyrelsens lantrasdjur. Detta är en besöksplats med god tillgänglighet.

Bolums lider 6,3 km 8
 Bolums lider är ett vackert gammaldags kulturlandskap. Under stilla försommarskvällar hörs ljuva toner från näktergalen. Ibland kan även hackspettars trummande på trädstammar bryta tystnaden. För den som är mer intresserad av blommor finns här flera ovanliga arter, däribland trollsmultron, brudbröd och jungfrulin.